

za meščani in tržani. Na Štajerskem bodo mesta in trgi imeli 10 poslancev, kmetje pa samo 18, čeprav znaša kmečko prebivalstvo več kot dve tretjini vsega prebivalstva. Naši slovenski poslanci morajo torej z vsemi silami delati, da še pridobijo za Spodnji Štajer 3 poslance, ki jim grede po številu in v razmerju z meščanskim prebivalstvom. Češki kmečki poslanci, ki so tudi zelo prikrajšani pri volilni spremembi, so že naznanili, da bodo skušali tako volilno pravico na vsak nak način preprečiti, če treba, tudi s samokresi! Splošno so avstrijski kmetje nezadovoljni z novo razdelitvijo mandatov.

Narodno stališče.

Vsi slovaški narodi širne Avstrije so veliko upanje stavili v novo volilno pravico, toda bili so prevarjeni. Nemci so zopet na škodo Slovanov dobili več mandatov kakor jim gre po številu. Slovanov je v Avstriji okroglo 16 milijonov, Nemcev samo 9 milijonov, a Slovani imajo le 230 mandatov, Nemci pa 205. V novem državnem zboru bi imeli torej slovaški narodi le majhno večino, a v državi imajo med prebivalstvom velikansko premoč. Očividno je, da ta krivica ne sme ostati, ampak se odpraviti. Posebna krivica pa še je zadela nas spodnještajerske Slovence. Kar smo rekli s kmečkega stališča o deželnih volilnih okrajih, to velja tudi z narodnega stališča, da smo prevarjeni za tri mandate na deželi. A nečuvno je, kar se je zgodilo s celjskim mestnim okrajem. Ta okraj se je ustvaril s tako samovoljo, da človeku zavre kri. V ta okraj niso vzeti samo nemški trgi, ker bi potem bil okraj premajhen, a vzeti tudi niso vsi slovenski trgi, ker bi potem okraj bil za Nemce negotov, ampak samo nekateri, da celi okraj šteje vsaj 27.189 prebivalcev in da je za Nemce varen. V tem okraju je 7722 Slovencev, ki torej nimajo nikdar upanja do kake zmage! Naloga slovenskih poslancev mora biti, da osvobodijo te Slovence, ali da jim s priklopljenjem drugih trgov dajo vsaj upanje, da bodo kedaj prišli do svojih pravic. V ta okraj so prognali tudi slovenske trge Ljutomer (621 Slovencev, 527 Nemcev) in Šoštanj (908 Slov. in 179 Nemcev).

Velikost okrajev.

Najmanjši volilni okraj na Spod. Štajerskem je po vladinem predlogu oni, ki ga tvorijo okraji Maribor na desnem dravskem bregu, Slovenska Bistrica, Konjice. Šteje 58.000 prebivalcev, med katerimi je 55.000 Slovencev in 3400 Nemcev. Največji volilni okraj tvorijo sodni okraji Šmarje pri Jelšah, Rogatec, Kozje, Brežice in Sevnica, ki šteje skupaj 74.700 prebivalcev, od katerih jih je 74.200 Slovencev in okoli 400 Nemcev. Volilni okraj Maribor severno od Drave, Sv. Lenart, Ljutomer, Gornja Radgona in nekatere občine v radgonskem in emureškem okraju šteje 72.100 prebivalcev, med katerimi je 68.300 Slovencev in 3800 Nemcev. Volilni okraj Ptuj-Ormož 64.900 duš in sicer 64.500 Slovencev in 400 Nemcev; volilni okraj Celje-Laško šteje 65.000 prebivalcev, od katerih odpade 63.700 na Slovence, 1300 pa na Nemce; v volilnem okraju Marenberg, Šoštanj, Slovenski gradec, Gornji grad in dve občini iz arveškega okraja se nahaja 67.000

vzbudila, da najde svojega Žarka. Kakor je bežala noč pred jutrom, tako je bežala tema in žalost iz njenega srca.

Ob zori sta potovala dalje, ker ponoči ni bilo varno iz raznih okoliščin.

Drugi dan po begu, moralo je biti blizu poldneva, prideta v nek jarek, podoben podolgovati dolini.

Sprva sta se ustrašila. Nato je Vjerna pogledal bolje in opazil, da niso to dušmanini ampak begunci z ženami in deco. Stopil je s Kosenko iz grmovja in šel proti njim.

Ti so ju zagledali. Turška obleka jih je zmedla in vstalo je kričanje in beganje. Bili so tako splašeni radi grozovitosti Turkov, da so ženske in otroci začeli takoj vpiti, če so le zagledali Turka. Nekaj nenavadnega je pa bil Turek v teh gozdovih. Vjerna je videl zmešnjavo. Del je roko na usta in zavpil kolikor je mogel:

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“
Nekateri izmed tolpe so postali in poslušali.

„To je naš človek? Kristjan?“

Kosenka se je obrnila in zavpila.

Ne bojte se, ljudje božji! Ušla sva Turkom, kakor vi!“

„Hvaljen bodi Jezus Kristus in češčeno Njegovo ime,“ so zdajci odvrnili in se pomirili.

„Tfu!“ se je jezil Vjerna, ko sta dospela do njih. „Na stara leta me že nočejo več poznati! To je hvaležnost, to!“

(Dalje sledi.)

prebivalcev in sicer 64.200 Slovencev in 2700 Nemcev. Najmanjši okraj na Slov. Štajerju šteje torej 58.500, največji pa 74.700 prebivalcev, dočim šteje najmanjši nemški mestni volilni okraj (v mestu Gradec) 14.000, največji pa 56.500 prebivalcev. To je enakost!

Kaj bo?

Nihče ne verjame, da bo volilni red s temi okraji, kakor jih predlaga vlada, sprejet, ampak sedaj se bo začel v odseku, kateremu se odkaže novi volilni red, ljut boj za okraje. Tam naj zastavijo tudi naši poslanci vse svoje moči, da nam izbojajo, kar nam vladni predlog odreka!

Politični ogled.

Državni zbor. Razven zakona o volitvi članov poslaniške zbornice državnega zbora, o kojem govorimo v uvodnem članku, je predložila vlada dne 23. febr. državni zbornici tudi načrt zakona, s katerim se jamči nemotnost volilnih shodov in slaboda volitve same ter načrt zakona, po katerem se izpremeni poslovnik državnega zbora. Ko je Gauč predložil vse te zakonske načrte, je zbornica nastopila pustne počitnice in bo še le 6. marca zopet začela posvetovanje.

Gospodarska politika na Štajerskem. V ljubljanskem dnevniku „Slovenec“ se izrekajo štajerski rodoljubi za to, da se sanjejo tudi po slovenskih krajih podružnice c. kr. kmetijske družbe, toda samo tamkaj, kjer ni nevarnosti, da bi prišle v roke, nam Slovincem sovražne. Res se je v zadnjem času že nekoliko takih podružnic na slovenskih tleh osnovalo. Toda da bo v teh podružnicah več pouka, treba bo pomnožiti sedanje število slovenskih potovalnih učiteljev, ki so z delom preveč obloženi.

Spor med Avstrijo in Srbijo zaradi srbske trgovinske pogodbe z Bolgarijo se je poravnal. Srbija je morala odstopiti od nekaterih določb v srbsko bolgarski pogodbi. Sedaj bodo Srbi zopet smeli vse svoje pridelke uvažati v Avstrijo, dokler Avstrija ne sklene s Srbijo nove trgovinske pogodbe.

Razne novice.

* Politična društva opozarjamo, da prirejajo pridno shode in poučujejo ljudstvo o delovanju nasprotnikov za razdružnost zakona in za razkristjanjenje šole.

* Duhovske vesti. Č. g. Franc Trop, korni vikar v Mariboru, je imenovan za stolnega pevovodjo in kapelnika.

* Vabilo k odborovi seji družbe dubovnikov Lavantinske škofije dne 6. marca t. l. (v torek) ob pol 4. uri popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike predsedništvo.

* S pošte. Za poštno pomožno uradnico je imenovana poštna odpraviteljica Irena Zajc v Kozjem.

* Iz finančne službe. V pokoj je šel nadpaznik finančne straže g. Mib. Oprauš v Mariboru. Prestavljen je davčni pristav Karol Bernard iz Radgone v Rogatec.

* Iz šole. Nastavljeni so: za nadučitelja v Št. Ilju pod Turjakom slovenjgraški okrajni pomožni učitelj g. Alojzij Jankovič, za učitelja in šolskega vodjo v Topolšici učitelj in šolski vodja iz Razborja Silvester Košutnik, za stalno učiteljico pri Sv. Križu pri Ljutomeru tamošnja učiteljica gđ. Ivanka Škerjanc.

* Predsednik višjega deželnega sodišča grof Gleispach je dne 22. t. m. v Gradcu umrl. Zadela ga je kap. Slovenci izgubimo v njem enega najhujših nasprotnikov. Začasno bo vodil posle višjega deželnega sodišča dvorni svetnik Lulek.

* Ukazi o zglašanju. Mariborsko glavarstvo opominja na dolžnosti glede zglašanja: Posle, pomočnike in druge pomagače ter učence mora v vseh krajih njih službodajalec, oziroma delodajalec najkasneje v 3 dneh po njih vstopu v službo (ali delo) zglasiti. V istem roku mora zglasiti tudi njih izstop iz službe. Ravno to velja tudi za viničarje. Vsak prestopnik teh ukazov se kaznuje z denarno globo od 10 do 200 kron ali z zaporom od 1 do 14 dni.

* Katoličani pozor! Znano je že, da se sovražniki sv. cerkve ravno sedaj na Avstrijskem prizadevajo na vso moč, doseči postavbo, ki bi dovoljevala katoliškim zakoncem drug drugega zapustiti in na novo se močiti in ženiti. Dosegli bi tudi radi, da bi se dovolilo zakone sklepati med katoličani in židi, kar je dozdaj bilo prepovedano. Zato nabirajo podpise po vsej državi. Mi opozarjamo katoličane, naj bodo previdni, da ne bodo podpisali teh prošelj, ki so nasprotne veri in cerkvi. Avstrijski katoličani

pa so tudi sklenili, po vsej državi pobirati podpise ter odločno ugovarjati proti zlobnim nakanam sovražnikov sv. cerkve. Vsi veleč. župnijski uradi so že dobili ali pa bodo kmalu dobili iz Dunaja protestne pole, na katere naj zbirajo podpise dobrih katoličanov. Podpisati se imajo pravico vsi, možje in žene, mladeniči in dekleta, izvzemši šolarje. Naj se skrbi za kolikor mogoče veliko število podpisov. Ker ne bode lahko priti vsem župljanom v župnišče, da bi podpisali protestno polo, zato bode dobro, ako se v vsaki večji vasi izroči kakemu poštenemu možu protestna pola, da zbere v svoji vasi podpise vseh dobromislečih prebivalcev. Nikogar naj ne izpusti. Na ta način edino bo mogoče nabrati veliko število podpisov. Opozarjamo še, da ni treba nabirati podpisov samo na tiskane, iz Dunaja pripisane pole, ampak zadostuje tudi, ako se na navadno polo papirja zgoraj kratko napiše stavek: „Podpisani najodločneje protestiramo proti razdružitvi zakona in proti dovolitvi zakonov med katoličani in židi“. Na take pole se tudi lahko zbirajo podpisi. Na delo torej, da bo do določenega obroka nabranih po katoliški Avstriji na milijone protestnih podpisov! Vsak naj stori svojo dolžnost!

Mariborski okraj.

m Gledališka predstava v Mariboru se bo priredila zopet dne 4. t. m. v Narodnem domu. Uprizori se narodna igra „Županova Micka“. Ker Mariborčani tako poredko prirejajo gledališke predstave, upamo, da bo vsaj tokrat dvorana nastlačeno polna.

m Letošnji glavni nabor se bo vršil v sledečem redu: I. V Mariboru v Götzovi pivovarni: Dne 11. aprila 1906 za občine: Dobranja, Št. Ilj, Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušava in Sv. Jakob. Dne 17. aprila 1906 za občine: Jarenina, Jelovec pri Kamnici, Janžovska gora, Kaniža, Karčovina, Sv. Križ, Gornja Sv. Kungota, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu in Sv. Peter. Dne 18. aprila 1906 za občine: Plač, Polička vas, Pössnitzhofen, Ranče, Rošbah, Slomen, Spičnik, Slatinski dol, Gordji Duplek, Spodnji Duplek, Dragučova, Vesternica, Vosek, Boč, Svična, Vukovski dol, Vertički vrh, Sevnica pri Falu in Sevnica ob Muri. Dne 19. aprila 1906 za občine: Ceršak, Ciglenca, Cirknica, Vrhov dol, Studence, Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Falu, Fram, Gorica, Jesence, Gornje Hoče, Spodnje Hoče, Račje, Kumen in Leben pri Ribnici. Dne 20. aprila 1906 za občine: Limbuš, Dogoš, Lobnica, Loka, Sv. Lovrene, Sv. Marjeta na Dr. p., Ruše, Morje, Sv. Miklavž, Orehova ves, Pohorsko, Pekre, Pivola, Pobrežje, Podova in Ranče. Dne 21. aprila 1906 za občine: Rogoza, Razvanje, Rudeči breg, Radvanje, Slivnica, Skoke, Bohova, Činžat, Smolnik in Zrkovce. II. V Slov. Bistrici v mestni hiši: Dne 25. aprila 1906 za občine: Sv. Ana, Bahberg, Dežno, Zgornja Bistrica, Slovenska Bistrica, Freieheim, Gabernik, Hošnica, Pekel, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Črešovec, Žabljek, Laporje, Zgornja Loznica in Spodnja Loznica. Dne 26. aprila 1906 za občine: Lusečja vas, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Doljna Nova ves, Vrhloga, Osel, Pečke, Brezje, Pokošje, Poljčane, Pretež, Gornja Polskava, Spodnja Polskava, R toznog, Šentovec, Kovačev breg in Smereče. Dne 27. aprila 1906 za občine: Stanovska, Statenberg, Stopno, Studenice, Tinje, Vrhole, Vojtine in Cigonca. III. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v Aubelnovi gostilni: Dne 28. aprila 1906 za občine: Andrenc, Sv. Benedikt, Gornji Borčič, Spodnji Borčič, Sv. Trojica, Sv. Tri kralji, Sred. Gasteraj, Spod. Gasteraj, Sv. Jurij v Sl. gor., Gočova, Veranje, Senovo, Jablanca, Cerkvenjak, Kremberg, Ledineg, Sv. Lenart, Malna, Ihova, Oseg, Partinje, Ragoznica, Gornja Ročica, Zamarkovo, Gor. Žerjavci, Sp. Žerjavci, Žikarci, Šetarovci, Žitence in Žitca. Dne 30. aprila 1906 za občine: Selea, Smolinca, Župetince, Dervanje, Tronkova, Čaga, Čermlešek, Gor. Voličina, Sp. Voličina, Zimica, Biš, Brengova, Korena in Cogetince. Nabor se prične vsaki dan ob 8. uri zjutraj; naborni zavezanci pa se imajo zaradi porazdelitve ob 7. uri zjutraj v nabornem prostoru sniti. K naboru morajo priti naborni zavezanci vseh treh starostnih vrst (letnih razredov), to so tisti, ki so rojeni v letih 1883, 1884 in 1885, in občinski predstojniki dotičnih občin, ki imajo svoje naborne zavezance skupno pripeljati. Protii onim, kateri brez zadostne opravičbe (izgovora) k naboru ne pridejo, se bode po § 44. vojnega zakona kazensko postopalo.

m Delavska stavbinska zadruga Dom v Mariboru. Zadnjo soboto dne 24. febr. se je v mariborskem Narodnem domu ob veliki udeležbi posebno delavskega stanu ustanovila delavska stavbinska zadruga Dom, ki ima namen, pomagati de-